MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO”

APROBAT

Direcția management personal medical

"_____" _____ 2017

Curriculum modular

ASISTENȚA PERINATALĂ CU NURSING SPECIFIC

Specialitatea

Îngrijirea bolnavilor - ***91310***

Calificarea

Asistent medical

Durata studiilor

5 ani

Autori:

Ludmila CHITIC, şef catedră, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic superior.
Tatiana SULIMA, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic unu.
Marina CĂRĂUŞU, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic doi.
Ludmila BOLOGAN, Director adjunct activitate practică CEMCPMFSM, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic superior.
Lilia GODOVANCIUC profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, Colegiul de medicină Ungheni.

Recenzent:

Ion BOLOGAN, doctor în ştiinţe medicale, conferenţiar universitar, Catedra Obstetrică şi ginecologie USMF "Nicolae Testemiţanu"

Discutat
La şedinţa Catedrei Obstetrică şi ginecologie
din „03" 04 2017
Şef catedră _____ **Ludmila Chitic**

Aprobat
La şedinţa Consiliului metodic ştiinţific din "25" 04 2017
Proces verbal nr. 5

Coordonat
Şef Cabinet Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătăţii
_____ **Diana Savca**
„10" 05 2017

MINISTERUL SĂNĂTĂŢII AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE EXCELENŢĂ ÎN MEDICINĂ ŞI FARMACIE „RAISA PACALO”

A P R O B A T

Direcţia management personal medical

_____ _____ 2017

Curriculum modular

ASISTENŢA PERINATALĂ CU NURSING SPECIFIC

Specialitatea

Îngrijirea bolnavilor - ***91310***

Calificarea

Asistent medical

Durata studiilor

5 ani

Autori:

Ludmila CHITIC, şef catedră, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic superior.
Tatiana SULIMA, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic unu.
Marina CĂRĂUŞU, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic doi.
Ludmila BOLOGAN, Director adjunct activitate practică CEMCPMFSM, profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, grad didactic superior.
Lilia GODOVANCIUC profesoară, disciplina Obstetrică şi ginecologie cu nursing specific, Colegiul de medicină Ungheni.

Recenzent:

Ion BOLOGAN, doctor în ştiinţe medicale, conferenţiar universitar, Catedra Obstetrică şi ginecologie USMF "Nicolae Testemiţanu"

Discutat
La şedinţa Catedrei Obstetrică şi ginecologie
din „03" 04 2017
Şef catedră _____ **Ludmila Chitic**

Aprobat
La şedinţa Consiliului metodic ştiinţific din "25" 04 2017
Proces verbal nr. 5

Coordonat
Şef Cabinet Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătăţii
_____ **Diana Savca**
„10" 05 2017

CUPRINS

I.	PRELIMINARII	3
II.	MOTIVAŢIA, UTILITATEA UNITĂȚII DE CURS PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ	5
III.	COMPETENŢELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂȚII DE CURS	6
IV.	ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS	6
V.	REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂŢI DE ÎNVĂŢARE	6
VI.	UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢARE	8
VII.	STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR	17
VIII.	SUGESTII METODOLOGICE	21
IX.	SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENŢELOR PROFESIONALE	22
X.	RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE STUDII	27
XI.	RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR	28

I. PRELIMINARII

Curriculum-ul ***Asistenţa perinatală cu nursing specific*** este un document care monitorizează proiectarea, organizarea şi desfăşurarea eficientă a procesului educaţional la unitatea de curs şi are următoarele funcţii didactice:

- *funcţia normativă* – determină implementarea obligatorie şi integrală a curriculumului şi constituie baza elaborării manualelor, ghidurilor metodologice şi a materialelor didactice la unitatea de curs. Reglementează şi asigură desfăşurarea procesului de predare-învăţare-evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competenţe;
- *funcţia axiologică* – urmăreşte formarea la asistenţi medicali a competenţelor specifice unităţii de curs;
- *funcţia procesuală* – presupune crearea condiţiilor de formare la asistenţi medicali a experienţelor de rezolvare autonomă a cazurilor specifice disciplinei, inclusiv aplicarea strategiilor interactive, creative de prelucrare şi prezentare a informaţiei;
- *funcţia ştiinţifică* – organizarea unui proces instructiv-educativ cu o bază referenţială precisă, conferită de sistemul de competenţe generale şi competenţe specifice, precum şi de conţinuturi; prezentarea structurată, logică a noţiunilor, conţinuturilor predate la Planul de învăţământ şi calificarea Asistent medical;
- *funcţia metodologică* – este corelarea conţinuturilor cu strategiile didactice utilizate în proiectarea activităţilor de predare-învăţare-evaluare şi formarea achiziţiilor cognitive la asistenţi medicali (cunoştinţe, capacităţi, abilităţi) şi valorice (atitudini, experienţă) în domeniul obstetricii şi ginecologiei;
- *funcţia evaluativă* – presupune asigurarea suportului pentru evaluarea competenţelor specifice disciplinei şi elaborarea instrumentelor şi criteriilor de evaluare.

Posibilităţile generale care guvernează proiectarea şi elaborarea curriculei sunt:

- formarea şi dezvoltarea motivaţiei pentru studierea disciplinei ca domeniu relevant pentru viaţa socială şi profesională;
- asigurarea coierenţei şi convergenţei finalităţilor educaţionale ale sistemului de învăţământ;
- formarea un sistem de cunoştinţe fundamentale în funcţie de problema care va trebui rezolvată în final;
- manifestarea tenacităţii, a perseverenţei, a capacităţii de concentrare, a încrederii în forţele proprii, a tendinţei în vederea realizării potenţialului intelectual, a responsabilităţii pentru propria formare;
- articularea în manieră sistemică a componentelor procesului de învăţământ: finalităţi, conţinuturi, strategii de instruire şi autoinstruire, strategii de evaluare şi autoevaluare;
- stimularea participării active şi depline (intelectuale, afectiv-motivaţionale şi psihomotorii) a elevilor, transformarea lor în parteneri în procesul propriei instruiri şi formări;
- situarea elevului şi a activităţii de învăţare şi formare a acestuia în centrul procesului educaţional.

Asistenţa perinatală cu nursing specific este disciplina care studiază procesele fiziologice în organismul matern legate de sarcină, naştere şi perioada post-partum. Este disciplina, dedicată sănătăţii reproducerii umane, funcţiei de procreare a unei noi vieţi, menită să asigure continuitatea speciei umane.

Rolul de bază a disciplinei constă în dezvoltarea şi formarea la viitorii specialişti medicali a competenţelor de a implementa politicile de sănătate în scop de micşorare a morbidităţii şi a mortalităţii materne în republică, de acordare a unei asistenţe medicale calitative cu promovarea multilaterală în comunitate a planificării unei familii sănătoase.

Obiectivele generale ale disciplinei constituie:

1. Formarea unui asistent medical competent în promovarea şi menţinerea sănătăţii reproductive cu identificarea nevoilor individului, familiei şi comunităţii.
2. Realizarea măsurilor de îngrijire la gravide, lăuze în dependenţă de nevoie.
3. Organizarea măsurilor preventive, curative, educative şi relaţionale cu aplicarea tehnologiilor moderne.
4. Desfăşurarea activităţii asistentului medical în spiritul eticii profesionale, asigurînd respect şi înţelegere persoanei îngrijite, familiei lui, cât şi membrilor comunităţii.

Penru însuşirea disciplinei şi formarea capacităţilor profesionale în îngrijirea gravidelor parturientelor şi lăizelor elevii trebuie se posede cunoştinţe fiind atestaţi cu notă pozitivă la unităţile de curs:

- G.03 O.001 Comunicare şi psihologie medicală;
- U.04 O.007 Limba latină cu terminologie medicală;
- F.01 O.009 Anatomia şi fiziologia omului I;
- F.02 O.011 Anatomia şi fiziologia omului II;
- F.04 O.014 Farmacologie generală;
- F.03 O.013 Bazele ştiinţei nursing;
- F.01 O010 Igiena generală;
- F.05 O.016 Îngrijiri medicale individualizate;
- F.07 O.017 Genetica medicală;
- S.06 O.022 Puericultura şi neonatologia cu nursing specific.

II. MOTIVAŢIA, UTILITATEA UNITĂŢII DE CURS PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Scopul general al prestării asistenţei medicale perinatale este de a imbunătăţi şi menţine sănătatea şi bunăstarea mamelor, copiilor şi a familiilor. Asistenţii medicali oferă educaţie privind sănătatea, sesizarea, monitorizarea şi gestionarea cazurilor, asistenţa medicală preventivă de bază şi vizite la domiciliu pentru comunităţi specifice. Aceştia oferă asistenţă şi sprijin persoanelor şi familiilor în vederea asigurării accesului la sistemul serviciilor sociale şi de sănătate, acordă în subordinea medicilor, consultaţii medicale pentru diagnosticare şi tratament preventiv sau curativ; acordă consultaţii de specialitate în colectivităţi şi individual - cu privire la igienă, regim alimentar şi întreprind alte măsuri medicale preventive.

Asistenţii medicali contribuie la starea de sănătate generală a individului, familiei şi comunităţii prin acordarea îngrijirilor care vizează promovarea sănătăţii, prevenirea îmbolnăvirilor, îngrijirea celor bolnavi la domiciliu, în condiţiile utilizării unei intervenţii care adeseori reclamă o tehnologie avansată şi o foarte bună pregătire practică.

Asistentul medical este profund implicat în asistenţa primară materno-infantilă. O deosebită atenţie trebuie să se acorde îngrijirii în sarcină, deoarece în ultimii ani numărul sarcinilor asociate cu unele complicaţii a crescut evident din cauza influienţei negative a factorilor nocivi ecologici, genetici, stării social – ecologice asupra funcţiei de reproducere a femeii.

Disciplina ***Asistenţa perinatală cu nursing specific*** are menirea de a contribui la pregătirea profesională a asistenţilor medicali în promovarea sănătăţii reproductive în comunitate.

Studierea disciplinei ***Asistenţa perinatală cu nursing specific*** va face elevii capabili să:

- devină practicieni siguri, competenţi, care să practice autonom pentru a promova sănătatea reproductivă;
- dezvolte abilităţi funcţionale de aplicare a cunoştinţelor specifice actuale în realizarea activităţilor profesionale medicale;
- manifeste ca manageri efectivi ai cazurilor dificile şi ai instituţiilor de sănătate;
- promoveze strategiile educaţionale pentru sănătate şi organizarea unui sistem sigur de transport pentru referirea de urgenţă;
- contribuie eficient la reducerea mortalităţii şi morbidităţii femeii prin depistarea precoce a condiţiilor periculoase pentru viaţă şi prin acţiuni potrivite şi calitative;
- asume responsabilitatea pentru instruirea lor personală prin asigurarea suportului clinic şi teoretic şi perfecţionarea deprinderilor de analiză şi evaluare critică;
- conştientizeze că învăţarea este un proces de lungă durată ce asigură oportunitatea de a obţine cunoştinţe noi şi practică bazate pe evidenţă, folosind diferitele forme de educaţie profesională continuă;
- implice indivizii, familiile şi comunităţile în îngrijirea proprie şi să se formeze la aceştia responsabilitate privind sănătatea reproductivă;
- reprezinte la diferite niveluri unde se iau deciziile privind sănătatea reproductivă, persoanele îngrijite, nevoile acestora şi să intervină pentru a fi recunoscute drepturile lor;

- asigure calitatea îngrijirilor acordate prin respectarea Protocoalelor Clinice Naţionale.

III. COMPETENŢELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂŢII DE CURS

1. Supravegherea şi îngrijirea gravidelor cu sarcina fiziologică.
2. Supravegherea şi îngrijirea parturientelor în naştere la domiciliu.
3. Supravegherea şi îngrijirea lăuzelor la domiciliu.
4. Pregătirea psihoemoţională a gravidelor şi a membrilor familiei ei către naştere.
5. Identificarea problemelor posibile şi stărilor de urgenţă în sarcină şi perioada post-partum.

IV. ADMINISTRAREA UNITĂŢII DE CURS

Codul unităţii de curs	Denumirea unităţii de curs	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Studiu individual		
				Teorie	Practică			
S.07.O026	**Asistenţa perinatală cu nursing specific**	VII	150	30	60	60	**examen**	**5**

V. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂŢI DE ÎNVĂŢARE

Nr. crt.	Unităţi de învăţare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Practică	
1.	Sistemul de îngrijiri perinatale. Programul Naţional de Perinatologie. Sistemul de supraveghere şi monitoring al sănătăţii mamei şi copilului.	8	2	4	2

2.	Anatomia şi fiziologia sistemului reproductiv uman.	14	2	8	4
3.	Sarcina fiziologică.	14	2	4	8
4.	Bazinul feminin.	10	2	4	4
5.	Lecţie de evaluare Nr. 1 *Sarcina fiziologică.*	2	2	-	-
6.	Consilierea şi îngrijirea gravidei în cadrul îngrijirii antenatale. Vizitele antenatale I-VII.	22	4	12	6
7.	Lecţie de evaluare Nr. 2 *Vizitele antenatale I-VII.*	2	2	-	-
8.	Naşterea fiziologică.	14	2	4	8
9.	Îngrijirea nou-născutului sănătos.	10	2	4	4
10.	Perioada postpartum fiziologică.	10	2	4	4
11.	Probleme posibile şi stări de urgenţă în lăuzie.	10	2	4	4
12.	Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.	32	4	12	16
13.	Lecţie de evaluare Nr. 3 *Naşterea, perioada post-partum. Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.*	2	2	-	-
	Total	**150**	**30**	**60**	**60**

VI. UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢARE

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
1. Sistemul de îngrijiri perinatale. Programul Național de Perinatologie. Sistemul de supraveghere și monitoring al sănătății mamei și copilului.		
UC 1.1 Identificarea nivelurilor de asistenţă perinatală şi referirea gravidelor conform riscului.	**1.** Principii generale de organizare a asistenţei perinatale. Programul Naţional de Perinatologie. **2.** Serviciul Republican de asistenţă medicală perinatală, structura şi componenţa. **3.** Principiile de organizare a activităţii serviciului de asistenţă medicală perinatală. **4.** Noţiune de obstetrică, ginecologie, perinatologie. **5.** Natalitatea. Sporul natural. Mortalitatea maternă, indicatori. Cauzele de deces matern. Mortalitatea perinatală. Mortinatalitatea, mortalitatea neonatală precoce. Mortalitatea infantilă.	**1.** Identificarea nivelurilor de asistenţă perinatală din Programului Naţional de Perinatologie. **2.** Referirea gravidelor în dependenţă de severitatea riscului. **3.** Analizarea indicilor sănătăţii reproductive din Republica Moldova, mortalitatea şi morbiditatea maternă, infantilă, perinatală, natalitatea, sporul natural. **4.** Planificarea ulterioară a activităţii asistentului medical pentru ameliorarea indicilor sănătăţii reproductive în RM.
2. Anatomia şi fiziologia sistemului reproductiv uman.		
UC 2.1 Aprecierea dezvoltării fiziologice a sistemului reproductiv uman.	**1.** Anatomia şi funcţiile organelor genitale feminine. • *Organele genitale externe*, funcţiile. Muntele Venus, labiile genitale mari, labiile genitale mici, clitorisul, introitul vaginal, glandele Bartholin, perineul. • *Organele genitale interne*: vaginul, uterul, trompele, ovarele, structura şi funcţiile. • *Glanda mamară, structura şi fincţiile.* Fiziologia glandei mamare.	**1.** Explicarea cu demonstrarea pe mulaj a anatomiei şi funcţiilor organelor genitale feminine: • organelor genitale externe; • vaginului; • uterului; • trompelor uterine; • ovarelor;

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
UC 2.2 Aprecierea evoluţiei fiziologice a ciclului menstrual.	2. Anatomia organelor genitale masculine. Penisul, scrotul, testiculul, epididimul, canalul deferent, cordonul spermatic, vezicula seminală, canalul ejaculator, prostata. 3. Reglarea neurohormonală a ciclului menstrual. Secreţia estrogenică. Secreţia de progesteron. Ciclul uterin, ovarian, vaginal. 4. Igiena aparatului genital şi igiena sexuală a femeii.	• glandelor mamare. 2. Explicarea cu demonstrarea pe mulaj a anatomiei şi funcţiilor organelor genitale masculine: penisul, scrotul, testiculul, epididimul, canalul deferent, cordonul spermatic, vezicula seminală, canalul ejaculator, prostata. 3. Explicarea reglării ciclului menstrual. 4. Relatarea funcţiilor estrogenilor şi progesteronului. 5. Consilierea femeilor pentru igiena intimă şi igiena în perioada menstruală.
	3. Sarcina fiziologică.	
UC 3.1 Aprecierea dezvoltării intrauterine a fătului.	1. Fecundaţia, segmentaţia, migraţia tubară a oului, ovoimplantaţia, dezvoltarea membranelor embrionare. Dezvoltarea ulterioară a fătului. Structura şi funcţiile placentei. Lichidul amniotic, formarea şi volumul lichidului amniotic pe parcursul sarcinii. Funcţiile lichidului amniotic. Cordonul ombilical. Perioadele critice în dezvoltarea intrauterină a fătului. 2. Fătul matur. Semnele maturităţii fătului. Dimensiunile capului şi trunchiului fătului matur.	1. Denumirea perioadelor dezvoltării intrauterine a fătului. 2. Descrierea structurii şi funcţiilor placentei, lichidului amniotic, cordonului ombilical. 3. Identificarea semnelor fătului matur, prematur, supramaturat. 4. Identificarea dimensiunilor capului şi trunchiului copilului matur.

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	4. Bazinul feminin.	
UC 4.1 Aprecierea dezvoltării fiziologice a bazinului feminin.	1. Bazinul feminin, oasele. Bazinul mare, bazinul mic. 2. Pelvimetria externă şi internă, axul obstetrical al bazinului, înclinarea bazinului. 3. Rombul lombo-sacral, limitele, dimensiunile. Indicele Soloviov.	1. Descrierea cu demonstrare pe mulaj: • anatomiei şi funcţiilor bazinului; • planurilor şi dimensiunilor bazinului mic; • pelvimetriei externă şi internă; • axului obstetrical al bazinului; • înclinării bazinului; • indicelui Soloviov; • rombului lombo-sacrat, limitele, dimensiunile. 2. Măsurarea bazinului feminin: • diamedrul bispinos • diametrul bicrest • diametrul bitrohanterian • conjugata externă 3. Aprecierea rombului Mihaelis. 4. Măsurarea indicelui Soloviov.
	5. Consilierea şi îngrijirea gravidei în cadrul îngrijirii antenatale.	
UC 5.1 Consilierea şi îngrijirea gravidei în cadrul vizitelor antenatale I-VII.	1. Definiţie. Obiective. Vizita la începutul sarcinii. Despre îngrijirea antenatală. 2. Îngrijirea centrată pe pacientă şi luarea deciziei informate. 3. Organizarea îngrijirii.Continuitatea îngrijirii. 4. Documentarea îngrijirii. Frecvenţa vizitelor antenatale I-VII.	1. Confirmarea diagnosticului de sarcină. 2. Argumentarea luării în evidenţă a gravidei în termeni precoci de sarcină. 3. Descrierea obiectivelor vizitelor antenatale.

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	5. *Consilierea gravidei în cadrul vizitelor antenatale I-VII.* Întroducere. Obiective. Activităţi. Screening-ul anomaliilor de dezvoltare, monitorizare. Screening-ul anemiei. Testarea antenatală a mişcărilor fătului.	4. Relatarea obiectivelor pentru consilierea gravidei în cadrul vizitelor antenatale. 5. Examinarea, consilierea gravidei şi administrarea remediilor profilactice. 6. Depistarea problemelor de sănătate (*factorilor de risc).* 7. Eliberarea Carnetului Medical Perinatal. 8. Elaborarea planului individual de supraveghere a gravidei pe parcursul sarcinii. 9. Pelvimetria externă. 10. Aprecierea evoluţiei sarcinii de la examenul precedent. 11. Determinarea masei corporale. 12. Măsurarea tensiunii arteriale şi pulsului la gravide. 13. Aprecierea edemelor la gravide. 14. Măsurarea înălţimii fundului uterin şi circumferinţei abdominale. 15. Completarea gravidogramei. 16. Palparea după Leopold. 17. Auscultarea bătăilor cordului fetal. 18. Proiectarea şi realizarea convorbirii *Consilierea gravidei în cadrul vizitelor antenatale I-VII.*

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	6. Naşterea fiziologică.	
UC 6.1 Îngrijirea şi consilierea parturientelor în naştere la domiciliu.	**1.** Naşterea. Noţiune, clasificarea. **2.** Prodroamele naşterii. Perioadele naşterii. Durata naşterii. Forţele de expulzie în naştere. Internarea parturientei în maternitate. **3.** Evoluţia şi conduita perioadei de dilatare. Metode nemedicamentoase de analgezie a naşterii. Parteneriat la naştere. **2.** Perioada de expulzie. Evoluţia şi conduita în perioada de expulzie. **3.** Perioada de delivrenţă. Evoluţia şi conduita în perioada de delivrenţă. **4.** Naştere la domiciliu. Cauze. Conduita. Documentarea. Profilaxia naşterilor la domiciliu.	**1.** Definirea şi clasificarea naşterii. **2.** Identificarea prodroamelor naşterii. **3.** Caracterizarea perioadelor naşterii: durata, evoluţia, conduita. **4.** Explicarea metodelor nemedicamentoase de analgezie a naşterii. Parteneriat la naştere. **5.** Caracterizarea etapelor de examinare şi asistenţă imediată a nou-născutului conform OMS. **6.** Culegerea anamnezei la parturientă. **7.** Aprecierea stării generale a parturientei. **8.** Auscultaţia bătăilor cordului fetal. **9.** Aprecierea duratei, frecvenţei şi intensităţii contracţiilor uterine. **10.** Efectuarea metodelor nemedicamentoase de analgezie în naştere. **11.** Aprecierea semnelor de decolare a placentei. **12.** Aplicarea procedeelor de expulsie a placentei. **13.** Examinarea placentei. **14.** Determinarea cantităţii de sânge pierdut în naştere. **15.** Profilaxia hemoragiei urerine cu Sol. Oxitocine 10 UA, 2,0 ml. i/m

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	7. Îngrijirea nou-născutului sănătos.	
UC 7.1 Ingrijirea nou-născutului sănătos la maternitate.	**1.** Îngrijirea nou-născutului sănătis în maternitate. Noţiuni esenţiale de îngrijire, examinare, alimentaţie a nou-născutului sănătos. Contactul dintre prunc, mamă şi familie. **2.** Etapele de examinare şi asistenţă imediată a nou-născutului conform OMS	**1.** Secţionarea cordonului medical. **2.** Măsurarea nou-născutului. **3.** Cîntărirea nou-născutului. **4.** Dezobturarea căilor respiratorii la nou-născut. **5.** Respectarea "lanţului cald" şi "lanţului curat". **6.** Profilaxia oftalmoblenoreei la nou-născut.
	8. Perioada postpartum fiziologică.	
UC 8.1 Îngrijirea lăuzei.	**1.** Noţiune de lăuzia fiziologică. **2.** Perioadele, evoluţia şi conduita perioadei de lăuzie fiziologică. Involuţia uterină. Lohiile. Îngrijirea lăuzelor sănătoase. **3.** Avantajele alimentaţiei naturale. Dezavantajele alimentaţiei artificiale. Alăptarea şi medicamentele. Deosebirea dintre sânii plini şi sânii angorjaţi. Sfaturi pentru mame la colectarea manuală a laptelui.	**1.** Definirea şi clasificarea perioadei de lăuzie. **2.** Caracterizarea modificărilor organizmului matern în perioada de lăuzie. **3.** Relatarea principiilor de îngrijire a lăuzelor sănătoase. **4.** Aprecierea: • stării generale a lăuzei; • involuţiei uterine; • cantităţii şi calităţii lohiilor. **5.** Consilierea lăuzelor: • alimentaţia lăuzei; • aplicarea la sân în primele 30 min. după naştere; • contracepţia post-partum. **6.** Îngrijirea lăuzelor sănătoase.

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	9. Probleme posibile şi stări de urgenţă în lăuzie.	
UC 9.1 Consilierea lăuzelor privind problemele posibile şi semnele de urgenţă în lăuzie, contracepţia post-partum.	**1.** Afecţiunile puerperale septice. Generalităţi, etiopatogenie. Clasificarea afecţiunilor puerperale septice. Particularităţile evoluţiei clinice a infecţiei puerperale în condiţiile contemporane. Formele clinice şterse. Principiile de diagnostic. Conduita. **2.** Tactica alăptării de la mamele afectate de boli somatice şi infecţioase. Principiile fundamentale de profilaxie a infecţiei puerperale. Principiile fundamentale de reabilitare a pacientelor care au suportat afecţiuni puerperale. **3.** Stări de urgenţă în lăuzie. Depresia post-partum. Psihoza post-partum. Durerea, hemoragia, leucoreea, hipertermia în lăuzie. Consilierea lăuzelor privind problemele posibile şi semnele de urgenţă în lăuzie, contracepţia post-partum.	**1.** Expunerea clasificării afecţiunilor puerperale septice. **2.** Identificarea afecţiunilor primei etape a infecţiei puerperale septice (ulcerul puerperal, endometrita, mastita acută de lactaţie). **3.** Aprecierea: • stării generale a lăuzei; • involuţiei uterine; • cantităţii şi calităţii lohiilor. **4.** Consilierea lăuzei: • probleme posibile în lăuzie; • semnele de urgenţă în lăuzie; • stoarcerea laptelui din glandele mamare; • contracepţia post-partum. **5.** Îngrijirea lăuzelor cu diferite forme de infecţii puerperale. **6.** Identificarea şi rezolvarea problemelor posibile şi stărilor de urgenţă în lăuzie. **7.** Proiectarea şi realizarea convorbirii *Necesitatea adresării la timp la medic la apariţia problemelor şi semnelor de urgenţă în lăuzie. Probleme posibile şi stări de urgenţă în lăuzie.*

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
	10. Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.	
UC 10.1 Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.	**1.** Scopul şi beneficiile educaţiei antenatale. Deprinderi de instruire. **2.** *Şedinţa I:* Noţiuni generale despre anatomia şi fiziologia, noţiuni generale despre sarcină, modificările fizice şi psihoemoţionale în timpul sarcinii, igiena, dieta gravidelor, regimul de muncă şi odihnă, comportamentul sexual, deprinderi nocive în sarcină, stările de urgenţă în sarcină. Drepturile şi obligaţiunile gravidei. Metode de relaxare în sarcină. Carnetul Medical Perinatal. **3.** *Şedinţa II:* Naşterea, semnele debutului naşterii, perioadele naşterii, metode de relaxare în naştere, metode nemedicamentoase de analgezie în naştere. **4.** *Şedinţa III:* Parteneriat în naştere. Instruirea persoanei de suport. Rolul persoanei de suport în naştere. Poziţiile în naştere. Importanţa comportamentului activ. Exerciţii respiratorii în naştere. **5.** *Şedinţa IV*: Igiena, alimentaţia lăuzei. Probleme posibile în lăuzie. Stări psihoemoţionale în lăuzie. Stări de urgenţă în lăuzie. Sexualitatea. Contracepţia. **6.** Îngrijirea nou-născutului. Alimentaţia naturală, avantajele. Iniţierea precoce a alimentaţiei naturale.	**1.** Argumentarea scopului şi beneficiilor instruirii antenatale. **2.** Proiectarea, pregătirea materialului didactic şi antrenarea consilierii pentru desfăşurarea şedinţei I de pregătire psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere la următoarele subiecte: • probleme minore de disconfort în sarcină; • semnele de urgenţă în sarcină; • alcoolul, fumatul, drogurile şi sarcina; • medicamentele şi sarcina; • drepturile şi responsabilităţile gravidei. **3.** Proiectarea, pregătirea materialului didactic şi antrenarea consilierii pentru desfăşurarea şedinţei II de pregătire psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere la următoarele subiecte: • naşterea fiziologică, perioadele naşterii; • prodroamele naşterii; • importanţa comportamentului activ; • poziţiile în naştere fiziologică. **4.** Proiectarea, pregătirea materialului didactic şi antrenarea consilierii pentru desfăşurarea şedinţei III de pregătire psihoemoţională a

Unităţi de competenţă	Unităţi de conţinut	Abilităţi
		gravidei şi membrilor familiei ei către naştere la următoarele subiecte: • rolul partenerului în naştere; • metode nemedicamentoase de analgezie în naştere; • respiraţia în timpul contracţiilor; • metode de relaxare în naştere. 5. Proiectarea, pregătirea materialului didactic şi antrenarea consilierii pentru desfăşurarea şedinţei IV de pregătire psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere la următoarele subiecte: • igiena lăuzei; • alimentaţia lăuzei; • aplicarea corectă la sân; • stoarcerea laptelui din glandele mamare; • starea psihoemoţională post-partum; • probleme posibile în lăuzie; • stări de urgenţă în lăuzie; • contracepţia post-partum; • îngrijirea nou-născutului.

VII. STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR

Studiul individual dezvoltă la elevi capacitatea de organizare şi planificare, formează deprinderi de muncă intelectuală, dezvoltă spiritul de iniţiativă şi încredere în forţele proprii, antrenează creativitatea şi îndrăzneala de a lua decizii. Profesorul organizează studierea subiectelor utilizînd tehnici şi metode adecvate.

Descrierea studiului individual ghidat de profesor va include materiile propuse pentru studiul individual, produsele ce trebuie elaborate de către elevi, modalităţile de evaluare şi termenii de realizare, grupate pe unităţi de învăţare. Descrierea studiului individual va fi redată în formă de tabel.

Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
1. Sistemul de îngrijiri perinatale. Programul Național de Perinatologie. Sistemul de supraveghere și monitoring al sănătății mamei și copilului.			
1.1 Medicina bazată pe evidenţă.	• Caz clinic	Prezentarea cazului clinic	2 ore
2. Anatomia şi fiziologia sistemului reproductiv uman.			
2.1 Anatomia organelor genitale feminine. **2.2** Anatomia organelor genitale masculine **2.3** Anatomia glandei mamare **2.4** Graficul secreției hormonale conform fazei ciclului menstrual **2.5** Igiena perioadei menstruale	• Pliant tematic • Poster A4 • Prezentare Power- Point • Structura grafologică	Prezentarea a pliantelor, posterilor, structurei grafologice, materialului în program Power Point.	4 ore

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
	3. Sarcina fiziologică.		
3.1 Dezvoltarea şi creşterea intrauterină a fătului în diferite vârste de sarcină. **3.2** Modificările sistemului SCV în sarcină. **3.3** Modificările sistemului nervos în sarcină. **3.4** Modificările sistemului respirator în sarcină. **3.5** Modificările sistemului degestiv în sarcină **3.6** Modificările sistemului urinar în sarcină.	• Pliant • Referat • Poster A4 • Prezentare Power Point • Rebus • Studiu de caz • Structura grafologică	Prezentarea a pliantelor, referatelor, posterilor, structurei grafologice, materialului în program Power Point, studiului de caz.	8 ore
	4. ***Bazinul feminin.***		
4.1 Planurile şi dimensiunile bazinului. **4.2** Pelvimetria extenă şi interină.	• Planşă laminată • Prezentare Power Point	Prezentarea planşei cu explicaţie, materialului în program Power Point	4 ore
	5. Consilierea şi îngrijirea gravidei în cadrul îngrijirii antenatale. Vizitele antenatale I-VII		
5.1 Consilierea la inmânarea Carnetului Medical Perinatal. **5.2** Administrarea profilactică a Acidului folic şi preparatelor cu Fe în sarcină **5.3** Gravidograma	• Joc de rol • Pliant informaţional • Situaţie de problemă cu	Prezentarea jocului de rol Prezentarea pliantului informaţional Prezentarea situaţiei - problemă cu	6 ore

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
	îndeplinirea gravidogramei	partograma îndeplinită	
6. Naşterea fiziologică.			
6.1 Cauzele declanşării naşterii. **6.2** Conduita naşterii la domiciliu. **6.3** Parteneriat în naştere. **6.4** Metode nemedicamentoase de analgezie în naştere.	• Referat • Algoritmul conduitei naşterii la domiciliu. • Prezentare în programul Power-Point • Pliant informațional	Prezentarea referatului Prezentarea algoritmului Prezentarea materialului în program Power Point Prezentarea pliantului informațional	8 ore
7. Îngrijirea nou-născutului sănătis în maternitate.			
7.1 Infecţia nosocomială la nou-născut. **7.2** Controlul termic al nou-născutului. **7.3** Alimentaţia nou-născutului.	Prezentarea comunicatului la subiectele: 1. Infecţia nosocomială la nou-născut. 2. Controlul termic al nou-născutului. 3. Alimentaţia nou-născutului.	Comunicat prezentat	5 ore
8. Perioada postpartum fiziologică.			

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
8.1 Aplicarea corectă la sân. **8. 2** Stoarcerea laptelui matern.	Buletin informaţional	Prezentarea buletinului informaţional	4 ore
9. Probleme posibile şi stări de urgenţă în lăuzie			
9.1 Afecţiuni puerperale septice. **9.2** Conduita perioadei post-partum patologică.	• Structura grafologică • Studiu de caz • Itemi	Prezentarea structurii grafologice cu comentariu, studiului de caz, itemilor	4 ore
10. Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.			
Pregătirea psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere la subiectele: • probleme minore de disconfort în sarcină; • semnele de urgenţă în sarcină; • alcoolul, fumatul, drogurile şi sarcina; • medicamentele şi sarcina; • drepturile şi responsabilităţile gravidei; • naşterea fiziologică, perioadele naşterii; • prodroamele naşterii; • importanţa comportamentului activ; • poziţiile în naştere fiziologică, rolul partenerului în naştere; • metode nemedicamentoase de analgezie în naştere;	Proiectul şedinţei.	Prezentarea materialului didactic pentru desfăşurarea şedinţelor I - IV de pregătire psihoemoţională a gravidei şi membrilor familiei ei către naştere.	16 ore

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
• respiraţia în timpul contracţiilor; • metode de relaxare în naştere; • igiena lăuzei; • alimentaţia lăuzei; • aplicarea corectă la sân; • stoarcerea laptelui din glandele mamare; • starea psihoemoţională post-partum; • probleme posibile în lăuzie; • stări de urgenţă în lăuzie; • contracepţia post-partum; • îngrijirea nou-născutului.			

VIII. SUGESTII METODOLOGICE

Realizarea unui design de instruire calitativ şi eficient la disciplina ***Asistenţa perinatală cu nursing specific*** are la bază strategii didactice bine formulate.

Strategiile didactice sânt modalităţi de îmbinare eficientă a metodelor cu mijloacele de învăţământ, cu modul de organizare a conţinutului, cu:

- formele de activitate (frontală, în grup, individuală);
- modul de prezentare a informaţiilor (prin problematizare, prin descoperire dirijată, demonstraţia, dezbaterea, conversaţia, explicaţia, prelegerea, dialogul tematic);
- dirijarea activităţii (directă, indirectă, euristică, algoritmică);
- formele de evaluare (iniţiale, formative sau combinate, sumative).

Combinarea armonioasă a metodelor şi strategiilor depinde de măiestria pedagogică a cadrului didactic – inginer al artei educaţionale.

Metodele vor fi tratate ca însăşi logica organizării conţinutului:

- metode clasice (conversaţia, dialogul, expunerea orală, descrierea, explicaţia);
- metode cu caracter aplicativ (studiul cu manualul, culegerea de itemi, studiul de caz, algoritmizarea);
- metode de explorare şi descoperire (proiectul, investigarea, jocul de rol);
- metode creative (brainstorming-ul, arborele genealogic, portofoliul, tehnica De ce?).

Pentru realizarea eficientă şi înţelegerea conţinutului programei este necesar de un sistem bine chibzuit de forme şi variante de lecţii.

La disciplină propunem utilizarea următoarelor tipuri de lecţii:

- Lecţie de formare a capacităţilor de dobândire a cunoştinţelor.
- Lecţie de formare a capacităţilor de aplicare a cunoştinţelor.
- Lecţie de recapitulare şi sistematizare.
- Training.

IX. SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENŢELOR PROFESIONALE

Evaluarea competenţelor elevilor este o activitate de măsurare a calităţii rezolvării situaţiilor-problemă şi a sarcinilor problematizate, conform indicatorilor, în procesul implementării curriculumului. Evaluarea rezultatelor evidenţiază valoarea, nivelul, performanţele şi eficienţa eforturilor depuse de toţi factorii educaţionali.

Evaluarea iniţială – are ca obiectiv diagnosticarea calităţii şi cantităţii cunoştinţelor elevilor, identificarea lacunelor cu scopul organizării adecvate a predării.

Evaluarea formativă (continuă, curentă) – se efectuează sistematic, după fiecare situaţie de învăţare. Ea îi priveşte pe toţi elevii şi are funcţii de constatare a rezultatelor, de sprijinire continuă a elevilor, de feedback, de corectare a greşelilor şi ameliorare, reglare a procesului de predare–învăţare, de motivare. Evaluarea formativă oferă posibilitatea intervenţiei imediate a cadrului didactic.

Evaluarea sumaivă (finală) – se face la sfîrşitul unui modul, semestru, anul de învăţământ are ca obiectiv verificarea cantitativă şi calitativă a însuşirii materiei studiate.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoştinţa elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) şi condiţiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competenţelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenţei	Criterii de evaluare a produselor
1.	Abilitatea practică formată	• Înţelegerea obiectivelor şi indicaţiilor pentru realizarea manoperei. • Modul de pregătire pentru realizarea manoperii. • Corectitudinea executării algoritmului manoperii. • Reorganizarea locului de muncă. • Documentarea corectă. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.
1.	Exerciţiu rezolvat	• Înţelegerea enunţului exerciţiului. • Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raţionamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive. • Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.
2.	Problemă rezolvată	• Înţelegerea problemei. • Notarea corectă a cerinţelor problemei. • Documentarea in vederea identificării informaţiilor necesare in rezolvarea problemei. • Formularea şi testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea si interpretarea rezultatelor.
3.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar şi coerent, logic şi argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidenţiate conexiunile şi perspectivele interdisciplinare ale temei, competenţele şi abilităţile de ordin teoretic şi practic şi maniera în care

		acestea servesc conţinutului ştiinţific. • Elaborarea şi structura proiectului - acurateţea, rigoarea si coerenta demersului ştiinţific, logica şi argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit in realizarea proiectului, bogăţia şi varietatea surselor de informare, relevanţa şi actualitatea acestora, semnificaţia datelor colectate, ş.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul in abordarea temei sau în soluţionarea problemei.
4.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea şi completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conţinutul surselor primare. • Coerenţa şi logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate şi de noutate. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
5.	Rezumat oral	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă şi structurată logic. • Foloseşte un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul iniţial.
6.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis şi structurat logic. • Foloseşte un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înţelegerea esenţialului şi reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerenţa: rezumatul are o unitate şi un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănţuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare şi evidente.

		• Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată şi transpusă. • Respectarea modalităţilor de enunţare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micşorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul iniţial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor,frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeţ, lizibil. plasarea clară în pagină.
7.	Situaţie-problemă	• Corectitudinea interpretării situaţiei-problemă. • Calitatea soluţiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluţiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidentă a subiectului, problematicii şi formularea. • Logica sumarului. • Completitudinea informaţiei şi coerenţa între subiect şi surselor informaţionale studiate. • Noutatea şi valoarea ştiinţifică a informaţiei. • Exactitatea rezultatelor şi rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză şi de sinteză a informaţiei, adaptarea conţinutului. • Originalitatea studiului, a formulării şi a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluţiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluţiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
8.	Item rezolvat	• Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare.

		• Corespunderea rezolvării propuse de condiţiile indicate în item. • Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare. • Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere dualăă). • Integritatea şi corectitudinea setului de selecţii (pentru itemi cu alegere multiplă). • Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere). • Corespunderea răspunsului setului prestabilit de valori. • Corespunderea răspunsului cerinţelor din enunţul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).

Lista orientativă a categoriilor de produse şi procese, recomandate pentru evaluarea competenţelor funcţional-acţionale este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenţei	Criterii de evaluare a produselor
1.	Raportul activităţii aplicative	– Corectitudinea completării Ghidului lecţiilor practice. – Activitatea în secţie. – Respectarea etapelor de realizare a manoperelor practice. – Completarea ghidului lecţiilor practice. – Corectitudinea răspunsului oral. – Ţinuta lingvistică. – Ţinuta vestimentară. – Lucrul în echipă. – Productivitatea.

Pe parcursul unităţii de curs se realizează evaluare formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competenţelor cognitive şi funcţional-acţionare din tabelele de mai sus, iar la sfîrşitul lui se realizează evaluarea finală prin examen de promovare.

X. RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE STUDII

Cerinţe faţă de sălile de studiu	
Pentru orele teoretice	O sală echipată cu tablă, computer, proiector, conexiune la internet.
Pentru orele practice	Cabinetul clinic, amplasat într-o încăpere spaţioasă şi luminoasă care să permită o bună aerisire şi conectare la conduta de apă şi reţea electrică. ⇒ **Baza tehnico- materială a cabinetului:** • Mobilier auxiliar • Multimedia • Mulaje şi înstrumente medicale • Curriculum-ul la disciplină. • Planul tematic la disciplină . • Proiectul didactic • Suport teoretic • Filme didactice • Prezentări în Power-Point • Fişe de lucru • Situaţii problematizate • Ghidul lecţiilor practice • Tabele, planşe • Studiu de caz • Teste de evaluare a cunoştinţelor • PCN

XI. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Ancar V., Ionescu C., "*Obstetrica*", Ed."Naţional", 1997.	Biblioteca USMF "N. Testemiţeanu"	-
2.	Paladii Gh., Cernețchi O. *"Bazele obstetricii fiziologice", Vol. I, II Centrul Editoral Poligrafic Medicina, Chişinău, 2006.*	Catedra	1
3.	Ştemberg M., Gladun E., Friptu V., Corolcova N., *"Obstetrica Practică"*, Chişinău, 2004.	Catedra	1
4.	Beck W.W. jr., "*Obstetrică şi ginecologie*", Ed „Almatea" ediţie în l.română sub red. Vlădărescu R., Bucureşti, 1997.	Biblioteca USMF "N. Testemiţeanu"	-
5.	Friptu V., Bologan I., Corcimari V., Buzdugan T., Comendant R., Baltag V., Hodorogea S., Zarbailov N., Plugaru Al., Stratulat P., Ciocîrlă L., Crivceanschi L., Curteanu A., Carauş T., Buian G., *Supliment la ghidul C*	Catedra	1
6.	Naţional de Perinatologie (volumul 2), „*Protocoale de îngrijire şi tratament în Obstetrică şi Neonatologie*", Chişinău, 2005.	Catedra	1
7.	Moga M., „*Obstetrică şi ginecologie*", Editura Universităţii, Transilvania, Braşov 2010.	Catedra	1

8.	Ninescu V., "*Obstetrica şi ginecologia*", Ed. Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2006.	Bibliotecă CEMF "Raisa Pacalo"	1
9.	Stratulat P., Crivceanschi L., Ciocîrlă L., Curteanu A., Carauş T., "*Managementul îngrijirii nou-născutului*", Chişinău, 2005.	Biblioteca USMF "N. Testemiţeanu"	47
10.	Stratulat P., Eţco L., Roşca P., Friptu V., Bologan I., Baltag V., Belousova T., Hodorogea S., Buzdugan T., Chitic L.,Modul „*Asistenţă antenatală*", Chişinău, 2006.	Bibliotecă CEMF "Raisa Pacalo"	246
11.	Strategia Naţională de Sănătate publică 2014-2020	Catedra	1
12.	Stratulat P., Curteanu A., Cararuş T., „*Buletin de perinatologie*", Chişinău, 2006	Bibliotecă CEMF "Raisa Pacalo"	2
13.	Stratulat P., Moşin V., Bologan I., Eţco L., Corcimari V., Dîng V., Serbencu A., Plugaru A., Curteanu A., . Danii R., Vrînceanu M., Sorici N., Revenco V., Compendiu – „*Pregătirea psiho-emoţională a gravidei şi membrilor familiei ei*",Chişinău, 2006.	Bibliotecă CEMF "Raisa Pacalo"	20
14.	Stratulat P., Bivol G., Friptu V., Eţco L., Corcimari V., Buzdugan T., Baltag V., Comendant R., Bologan I., Hodorogea S., Şişcanu D., Zarbailov N., Curocichin G., Samailov O., Curteanu A., Carauş T., Vasilov I., Rudi M., Ţurea V., Cîrstea O.," *Ghid practic în asistenţa antenatală*", Chişinău, 2006.	Bibliotecă CEMF "Raisa Pacalo"	246
15.	Ştemberg M., Gladun E., Friptu V., Corolcova N. "*Obstetrica practică*" Ed."Reclama", Chişinău, 2004.	Biblioteca USMF "N. Testemiţeanu"	-
16.	Vîrtej P.,"*Obstetrica fiziologică şi patologică*", Ed. „ALL"Bucureşti, 1997.	Catedra	1